

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

§. 1. Iudicia Dei elucere in morte aut vocatione variorum peccatorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39652

b Luc. 19. 7.

alijsque aduersis euentibus punit, tuba quodammodo clangit in reliquos omnes; quos ita terrendo vocat, & ad pœnitentiam peragendam inuitat, si velint similem iram euadere. Ita Christus Seruator noster quibusdam referentibus ipsi, quod Pilatus quosdam Galilæos, dum sua Sacrificia offerret, decollasset, dixit: *b putatis quod si Galilæi præ omnibus Galilæis peccatores fuerint, quia talia passi sunt? Non, dico vobis: sed nisi pœnitentiam habueritis, omnes similiter peribitis. sicut illi decem & octo, super quos cecidit turris in Siloe, & occidit eos: putatis, quia & ipsi debitores fuerint præter omnes homines habitantes in Ierusalem? Non, dico vobis: sed vt intelligatis, quod si pœnitentiam non egeritis, omnes similiter peribitis, quasi dixerit: Infelix horum hominum mors non propterea præcipue illis euenit, quod maximi essent totius Galilææ, ac Iudææ peccatores; sed quod essent peccatores: id enim sufficit. quamobrem, si & vos peccatores estis, ex pœna alijs illata cautiore euadere studete, vobis persuadens, infelicem hanc illorum mortem, vocem esse Dei ad pœnitentiam vos vocantis, & inuitantis; ne similis pœna, qua nunc verè digni estis, vobis contingat. Accedamus itaque ac demisse, vt par est, in profundam occultorum Dei iudiciorum abyssum ingrediamur, quæ prædictis verbis insinuantur; & vtilitatis capiendæ causa attendamus: quem ordinem in his peccatoribus puniendis seruet: vt iustissimè quosdam ob sua peccata puniat; alios verò misericorditer vocet, vt ea dimittant.*

§. 1. Iudicia Dei elucere in morte, aut vocatione variorum peccatorum.

Ruth. 1.

ADITVM in hanc abyssum, aptumque fundamentum nobis præbet SACRA RUTH historia, dum refert: *abuisse hominem de Bethleem Iudææ vt peregrinaretur in regione Moabitide cum vxore sua ac duobus liberis, eo animo vt breui aliquo tempore illic manentes, postmodum in patriam suam reuerterentur, quorum tribus aliter accidit: nam illic mortui sunt. Primus omnium obiit Elimelech senex, illiusque familiæ caput: nec tamen reliqui propterea in patriam redierunt. nam post annos decem mortui sunt in flore ætatis suæ vterque filius: cum ibi Moabitidas vxores duxissent. Sed tandem NOEMI videns se viduam, & solam absque filijs & marito, afflictam actremens statuit redire in Bethleem, vnde exiuerat. Hoc totum magnis arcanis & mysterijs ad nostrum institutum aptis est plenum, vt enim ait Sanctus Gregorius: non est in Scriptura sacra inusitatum, vt vna eademque persona in factis suis hinc referat, quid peccatores faciant contra Deum; inde verò significet, quid faciat DEVS erga peccatores. Quemadmodum Ionas, vt supra est dictum, refert peccatores, qui Deum fugientes, incidunt in mare tribulationum; sed idem tamen figura fuit Christi nostri Seruatoris,*

*Lib. 3. Mor.
c. 16. exen.
Mo Davidis.
Vria, &
Berabee.*

ris,

ris, qui, vt nos à peccatis nostris eriperet, iuitinidem mare tribulationum proiectus.

INCIPIENTES itaque mysteria hæc euoluere, inueniemus, quamuis peccatores vera fide carentes, vitam suã in misera sua Moab, & regionibus infortunatis, in facibus vitiorum suorum ita hæreant & conualescant, vt per totam vitam in eis manere velint: at qui fidem habent, aut eius aliquod lumẽ, non statuunt discedere à congregatione Iustorum, & ad peccatorum partes transire, quasi ex instituto & animi decreto eorum conciuues esse velint; sed vt peregrinentur, & quasi obiter transcant, hærentes scilicet non nihil in suis vitiis, vt suo palato & appetitioni morẽ gerant; sed statuentes ea ante mortẽ deferere, confidentes diuinæ misericordiæ, quod tunc per penitentiam ad Iustorum statum & vitam, à quibus discesserant, conuertri velint. Ad eum modum, quo multi horum temporum hæretici & politici dicere consueuerunt: Sectam suam esse ad viuendũ commodam; Catholicam verò Ecclesiam, bonam esse ad moriendũ: optantes quemadmodũ impius Balaã *a mori morte Iustorum*: sed vitã peccatorum ducere, & frui cũ improbis in hoc sæculo, paradiso voluptatum sensu; sed cũ iustis postea frui etiam paradiso cœlestiũ deliciarũ, sed iustis Dei iudiciis eueniteis, quod *Elimelech* & duobus eius filiis in figura euenit, vt subitò, & nõ cogitantibus mors superueniat in loco & statu, quem ad maiore suã vitæ partẽ transigendã elegerant, & *moriantur in peccatis suis*. Hoc est enim in more, & lege ordinaria constitutum, quod qui malè viuunt, malè moriuntur. nec dignus is est, vt ad locum securum Sanctæ Bethlehẽm reuertatur ad moriendũ, qui ex ea voluit exire, vt cum salutis periculo in regione Moab habitaret: sed potius ei competet tremenda illa Ieremiæ sententia dicentis; *e plangue eum, qui egreditur; quia non reuertetur ultra, nec videbit terram natiuitatis suæ*. hic bene collocantur lacrymæ: si enim à Deo discedis, & eius Ecclesia, aut e terra viuentium, vbi natus fuisti in esse gratiæ, fortè vtramq; mortem obibis, temporalem & æternam; nec reuerteris ad felicem patriam, quam contempsisti. Attende, quod si semel figas pedem in regione vitiorum, fortè illaqueaberis, reque expones periculo & occasione ea nunquã deserendi. Quemadmodum duo hi fratres, qui ingressi tanquam peregrini in regionem Moab, duxerunt in ea uxores: & sic tales egerunt radices, vt permãserint tota vita, donec eos mors occupauit, quam obrem ne existimes tibi licere, aut tutum fore, in eo statu viuere, in quo non velles mori: nec prudentis est, vel ad vnum diem in eo loco hære, in quo nolles morte præueniri: fortè enim dies ille vltimus erit vitæ; aut initium, sine fine, & remedio in peccato perseverandi: & volens duplicem habere paradysum, vtrumque simul amittes. Quemadmodum infelix Balaã amisit d' gladio interfectus cum reliquis peccatoribus, quo-

I.

a Num. 23.

I.

b Ioan. 8.

21. 24.

c Ier. 22. 10.

Num. 31. 8

e Apoc. 2. 16

f Eccl. 5. 6.

Vindicta
Dei incipit
a maioribus

g Ezech. 9. 6

h i. Pet. 4.

17.

i Num. 16.

26.

k Apoc. 19.

20.

Nec tamen in huiusmodi euentibus deest interdum diuina misericordiarum vitam fuerat secutus, quem Balaam si tu fueris imitatus, contra te clamat horribilis illa ac tremenda vox Christi Seruatoris in omnes imitatores Balaam: e age penitentiam, si quo minus, veniam tibi cito, & pugnabo contra te in gladio oris mei; imperando scilicet, vt vita tibi adimatur, qui noluit mea misericordia vt. Quae minae, vt tunc erunt seuerissimae, ita nunc sunt vox dulcissima ac beneuola Dei, te ad penitentiam vocantis priusquam eius iustitia in ira & furore suo castiget: f Ne dicas (vt ait Sapiens) miseratio Domini magna est: multitudinis peccatorum meorum miserabitur: misericordia enim & ira à Deo cito proxima, & in peccatores respicit ira illius. non tardes conuerti ad Dominum & ne differas de die in diem. subito enim ueniet ira illius. misericordia enim Dei non debet esse pallium, quo se peccatores tegant, vt in suis peccatis perseverent; sed vt illa cito deferant.

Hinc licebit progredi ad perpendenda Dei iudicia; & qua ratione supplicia sua incipiat ab ijs peccatoribus, qui ob antiquitatem, dignitatem, aut officium tenentur, quemadmodum *Elimelech*, esse meliores: quorum peccata scandalo sunt alijs, & secum afferunt maiorem in Deum ingratitude, & maius in proximum detrimentum, ac propterea pena & supplicium, quod illis inferitur, timere facit minores, estq; clamor quidam & admonitio, vt couertantur. si enim iustitia diuina maioribus non parcat; nec minoribus parcat. & si altissimam & profundè radicatam arborè iubet abscindi: facilius paruum & teneram euellit. Quamobrem cum Deus mitteret sex viros habentes instrumeta & vasa interitus in manibus suis, vt percuterent habitantes in Ierusalem. dixit eis: g à sanctuario meo incipite, aut (vt LXX. verterunt) incipite à sanctis meis, illis videlicet, qui ratione status sui Sacerdotalis deberent esse primi in sanctitate; erant verò primi in iniquitate. Nam, vt S. Hieronymus. notat digni erant hi, qui primi punirentur; eò quod occasione peccandi populo dedissent. & (vt S. Petrus dixit) iudicium incipit à domo Dei; vt vitio sumatur de ijs, qui in ea viuentes, sunt alijs scandalo: & sic reliquis incutiat metus, & permoueantur ad penitentiam; cautiore effecti ex pena illis illata, quos vt superiores, & quasi capita sua habebant: & qui culpae initium dederunt, sint quoque primi in subeunda pena. Ita enim i *Dathan* & *Abiron*, qui populum Dei conturbauerant, puniti sunt horrenda & infelicissima morte, aperiens scilicet terra os suum, eosq; deglutiente, vt viuentes descenderent in infernum, & post eos ignis interfecit ducentos quinquaginta viros, qui à partibus ipsorum steterant. Idem eueniet Antichristo eiusque Pseudoprophete de quibus S. Ioannes, quod k *vini misi sunt in stagnum ignis ardentis sulphure, & ceteri*, qui illos fuerant secuti occisi sunt in gladio. Nā extraordinaria Maiorum delicto extraordinarijs quoque horrendisq; mortibus punienda sunt, vt minores & inferiores coërceant.

di, qua horum iudiciorum feueritatem in aliquibus temperet; ne, qui uolent ad eam recurrere, desperent. Nam etsi moriatur *Elimelech*: at *Noemi*, et si aliqua ex parte punita, non tamen moritur: sed per illatam ei poenam ad propriam reducit patriam. Nam ex duobus in eadem peccata lapsis permittit Deus alteri mori ac perire; alterum uero eisdem poenis tactum dirigit, ut conuertatur. Quem enim non ducant in admiratione diuersi euentus ditorum priorum Regum Israel, *Saulis* ac *Dauidis*? uterque enim fuit iustus in initio; uterq; in grauiora peccata lapsus; cum totius regni sui scandalo: uterq; etiam propter ea punitus: Sed contrariis omnino euentibus. Nam *Saul* etiam iustus punitus, nullum tamen ex poena fructum accepit: sed in peccato suo obstinate permanens, miserrime perit: in *Dauid* autem etiam punitus, locum inuenit poenitentiae; ex poena accepta faciens remedium culpa. Sed quid dicam de duobus aliis Regibus, qui ualde magni fuerunt peccatores? *Pharaone* scilicet ac *Nabuchodonosor*, utroq; in populum Dei crudeliter tyranno; & utroq; punito magnis plagis, ut conuerteretur sed diuerso plane euentu. Nam n. *Pharao* pertinax in suo peccato, poena deterior factus, miserrime aquis *maris rubri* submersus, extinctus est: o *Nabuchodonosor* autem, postquam per septem annos cum beistis & feris suam quasi bos comedens habitasset, aliis seruis benedixit, & uiuentem in sempiternum glorificauit, & sic ad honorem regni decoremq; rediit. Primus fuit imago irae diuinae, ad rebelles deterrēdos: posterior diuinae misericordiae, ad spem & fiduciam eorum, qui se Deo subiiciunt, ac prosternunt. Supplex ergo *DEVM D. N.* ora p. ne (ut ait *Dauid*) in furore suo te arguat: nec in ira corripiat, absq; misericordia, q. percutiens te plaga, quam *Ieremias* inimicū appellat & castigatione crudeli, qua (ut *S. Hierony.* adnotat) non tendit sicut plaga patris ad sanandum & condonandum; sed sicut vulnus inimici ad occidendum & condemnandum. Cum igitur Dei plagae soleant a patrio amore inchoare, utere eis in tuum commodum, antequam plaga inimici feriat, qua nullum admittit remedium.

§. 2. *Iudicia Dei in eiusdem peccati complices, quos aut uocat aut perdit.*

SEPE non sufficiunt supplicia Maioribus illata, ut Minores emendentur, etiam si longum tempus *DEVS* ad poenitendum concedat; donec magis perspecta eorum pertinacia, eadem eos, inuoluit poena. Decem annos expectauit *DEVS* filios *Elimelech* post mortem Patris: qui cum non redirent in *Bethlehē*, mortui sunt tandem in regione *Moab*. ut intelligeres, quod nisi prima admonitione ex alieno damno prudentior & cautior fias: cum minime cogitas, illud senties in te ipso. Huic rei fidē facit *Pharao* cum seruis suis, quorum pertinaciam in retinendis *Israelitis* in captiuitate puniuit *Dominus*, a percutiens in ea nocte omne primogenitum in terra *Aegypti*. a primo-

Tribulatio-
nis dispar e-
uentus

1. Reg. 15.

24. & c. 24.

6.

m. 2. Reg. 12.

13.

n. Exod. 14.

2.

o. Daniel.

4. 30. 31.

p. Psal. 6. 2.

q. Ierem. 30.

14.

Ruth. 1. 4.

Exod. 12.

2.